<u>אַ יידיש קינד / חנה חייטין</u>

אין אַ ליטוויש דערפֿל ווײַט
אין אַ שטיבל אָן אַ זײַט,
דורך אַ פֿענצטער ניט קיין גרויס
קוקן קינדערלעך אַרויס,
ייִנגעלעך מיט פֿלינקע קעפּ,
מיידעלעך מיט בלאָנדע צעפּ,
און צוזאַמען דאָרט מיט זיי,
קוקן אויגן שוואַרצע צוויי.

אויגן שוואַרצע פֿול מיט חן,
און אַ נעזעלע אַ קליין,
ליפּעלעך צום קושן נאָר,
שטאַרק –געלאָקטע שוואַרצע האָר.
די מאַמע האָט אים געבראַכט
אײַנגעוויקלט אין דער נאַכט,
געקושט אים שטאַרק און געקלאָגט,
שטילערהייט צו אים געזאָגט:

פֿון הײַנט מײַן קינד, וועט דאָ זײַן דײַן אָרט,
געדענקסט דײַן מאַמעס לעצטע וואָרט
איך באַהאַלט דיך דאָ דערפֿאַר,
ווײַל דײַן לעבן דראָט געפֿאַר,
מיט די קינדער שפּיל זיך פֿײַן,
שטיל, געהאָרכזאַם, זאָלסטו זײַן,
קיין ייִדיש וואָרט, קיין ייִדיש ליד,
ווײַל דו ביסט ניט מער קיין ייִד.

דאָס קינד בײַ איר בעט זיך שטאַרק:
כ'וויל מאַמע, נאָר זײַן מיט דיר,
מאַמע פֿארלאָז ניט איבער מיר אַליין,
ס'קינד פֿאַרגייט זיך אין געוויין.
זי האָט אים גוט געקושט אַ סך,
אָבער העלפֿט איר ניט קיין זאַך,
ס'קינד נאָר טענהט: ניין און ניין,
כ'וויל ניט בלײַבן דאָ אַליין.

אויף די הענט גענומען אים,
און מיט ווייכקייט אין איר שטים
זינגט זי: ייִנגעלע, דו מײַן,
און זי וויגט אים אַזוי אײַן.
נאָך דעם ווײַנט זי פֿרײַ זיך אויס
און זי טרעט פֿון שטוב אַרויס,
אָנגעפֿילט מיט זאָרג און שרעק,
און זי גייט אין נאַכט אַוועק.

אַ קעלט אין דרויסן און אַ ווינט,

הערט אַ קול זיך: אוי, מײַן קינד.
געלאָזט דיך אויף פֿרעמדע הענט,
אַנדערש האָב איך ניט געקענט.
גייט אַ מאַמע, מיט זיך רעדט,
אין דרויסן שרעקלעך קאַלט און שפּעט,
סוויעט אין פּנים איר דער ווינט
גאָט, האָב רחמנות אויף מײַן קינד!

פֿרעמדע שטוב מיט מענטשען פֿיל,
ס'ייִנגעלע איז שטום און שטיל.
רעדט ניט, בעט ניט, וויל קיין זאַך,
זעלטן ווען ער טוט אַ לאַך.
ניט קיין טאָג און ניט קיין נאַכט,
ניט ער שלאָפֿט און ניט ער וואַכט,
וואַסילקאָ – אַ נאָמען פֿרעמד
אויף זײַן הערצל דריקט און קלעמט.

אַ מאַמעס האַרץ וואָגלט ווו אַרום,
ווי איר יאָסעלע אויך שטום,
קיינער ווייס ניט, קיינעם אַרט,
און זי וואַרט און וואַרט און וואַרט.
צו יוכבֿד איז זי גלײַך,
אַזוי ווי משה אויפֿן טײַך
עלנט, איינזאַם אויפֿן ווינט,
האָט זי פֿאַרלאָזט איר איינציק קינ

<u>ילד יהודי / חנה חייטין</u>

נוסח עברי: אליהו מייטוס

בִּכְפָר לִיטָאִי קָט
בַּבִּקְתָּה שֶׁמִּן הַצַּד,
מִבַּעַד לָאֶשְׁנָב
נִשְׁקַף מִשָּׁם הַטַּף.
יְלָדִים - רָאשֵׁי-פִּשְׁתָּן,
יְלָדוֹת -פָּז צַמָּתָן.
וּבֵינֵיהֶם -אֶחָד
בְּעֵינֵי שָׁחֹר נִבַּט.

עֵינַיִם לוֹ - אוֹצָר שֶׁל חֵן,
לוֹ אַף קָטָן, חֲטִיבַת שֵׁן,
שְׂפָתַיִם לוֹ - רַק לְנַשְּׁקָן,
שְׁחֹר תַּלְתַּלִּים הָרֹאשׁ תֻּכַּן.
הֱבִיאַתּוּ לְכָאן הָאֵם,
מעוּטָף בְּלֵיל שׁוֹמֵם,
נְשָׁקַתּוּ וְיִלְלָה,
וּבַחֲשַׁאי לוֹ מִלְּלָה:

"מֵהַיּוֹם, יַלְדִּי, זֶה מְקוֹמְךָ,
זְכֹר זָכֹר דִּבְרֵי אִמְּךָ:
אֲנִי אוֹתְךָ פֹּה מַחְבִּיאָה,
כִּי סַכָּנָה לְךָ אוֹרְבָה.
עִם הַיְּלָדִים שַׂחֵק יָפֶה,
שָׁקֵט וּמְמֻשְׁמָע תִּהְיֶה,
אַךְ אַל תַּפְלִיט מִלָּה יְהוּדִית,
כִּי מֵהַיּוֹם, יַלְדִּי, אֵינְךָ יְהוּדִי".

הַיֶּלֶד הִתְחַנֵּן בִּבְכִי:
"אִתָּךְ לִהְיוֹת רוֹצֶה אֲנִי,
אַל תְּנִיחִינִי, אִמָּא, פֹּה לְבַד" -
בָּכָה הַיֶּלֶד וְרָעַד.
הִבְטִיחָה לוֹ הַרְבֵּה דְּבָרִים,
אַךְ בְּלֹא הוֹעִיל, הוּא לֹא הִסְכִּים,
"לֹא וְלֹא" צָוַח, רָעַד,
"אֵינִי רוֹצֶה לִהְיוֹת לְבַד!"

עַל זְרוֹעוֹתֶיהָ אָז נָטְלָה
הַיֶּלֶד וּבְחִילָה
בְּקוֹל אוֹתוֹ יִשְּׁנָה,
כְּמִלְּפָנִים בְּמִשְׁכָּנָהּ.
בְּעֵינַיִם אֲדֻמּוֹת מִבְּכִי
נִשְּׁקָהּ רֹאשׁוֹ, נָשְׁקָה בְּנִּהִי,
נָשְׁקָה בְּחֹם מִלֵּב נִקְרַע -
הִשְׁאִירַתּוּ וְעָזְבָה.

רוּחַ שֶׁל צִנָּה נוֹשֵׁב
בַּחוּץ. אֵי -קוֹל שָׁם מְיַבֵּב:
"אֲבוֹי, יַלְדִּי, בִּידֵי זָרִים
אוֹתְךָ זָנַחְתִּי, אַךְ הַאִם
בְּרֵרָה אַחֶרֶת לִי הָיְתָה?"
בַּחֹשֶׁךְ אֵם מְשׁוֹטְטָה!
הָרוּחַ יַךְ בִּפְנֵי הָאֵם,
וְהִיא: "יַלְדִּי, אֵלִי רַחֵם!"

בַּיִת זָר וְעַם שָׁם רַב,
מְהַלֵּךְ הוּא דֹּם, שָׁקֵט, עָנָו,
כְּלוּם לֹא יְבַקֵּשׁ, לֹא בֶּכִי, לֹא נִיב
בַּת-צְחוֹק לֹא תְּרַחֵף עַל פִּיו.
זָרִים לוֹ שָׁם קוֹלוֹת אָדָם,
אֵלָיו דּוֹבְרִים - זָרָה שְׂפָתָם!
שְׁמוֹ "וַסִיק" לוֹ גַּם כֵּן מוּזָר,
לִבּוֹ פָּעוּט נִלְחָץ, נֶעְכַּר.

לְבַב הָאֵם יָחוּשׁ הַכְּאֵב,
אַף רֶגַע לֹא יֵרָגַע הַלֵּב,

יוֹצֵא לַיֶּלֶד, זָע וָנָע,
מֵעֵת נָד יוֹסְ'לֶה מִקִּנָּהּ.
לְאֵם מֹשֶׁה הֵן הִיא דּוֹמָה,
כְּעַל הַיְאוֹר מָשָׁה אֶת בְּנָהּ
הֲלֹא הִפְקִירָה בֵּין עַם זָר, -
גַּלְמוּד עָזוּב הוּא בַּנֵּכָר

A Jewish Child

Source: http://www.imamother.com/forum/viewtopic.php?t=186985

In a village far away
in a town that's bent and gray
Through a glass with eyes so wide
children peer and gaze outside

boys with flaxen heads of gold
girls with braids of marigold
and there amongst them but not quite
two dark eyes so deep so bright

two dark eyes so deep and warm
a nose of such a perfect form
two sweet lips beyond compare
strong and curly thick black hair

here a mother full of fright
brought her only child late one night
how she kissed her how she cried
and gently pressed her to her side

Here my child is where you'll stay
listen and do what they say
I must leave you I must go
They'll take good care of you I know

With the other children play
be polite don't disobey
Don't speak a Jewish word or song
no more to Jews do you belong

his arms around his mother flew
Oh mama let me go with you
mama don't leave me here alone
mama I beg you not to go

She kissed his face his swollen eyes
but still this would not stop his cries
full of worry fear and fright
out she starts into the night

the night is cold the wind is wild
and a voice is calling oh my child
I left you in a stranger's hand
what else can I do please understand

no one hears her lonely fate
and outside it is dark and late
the night is cold the wind is wild
please God protect my child

לשמיעת השיר באתר יד ושם:
http://www.yadvashem.org/yv/he/exhibitions/music/shavli_and_kovno_a_yidish_kind.asp